

Петро Антонович Стецюк,*д-р екон. наук, професор,*
ORCID 0000-0002-3745-9486
e-mail: stecuk@ukr.net;**Юрій Сергійович Бабушкін,***аспірант,*
ORCID 0009-0001-8293-8726
e-mail: babushkiny@ukr.net

Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій, м. Київ

**СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

Постановка проблеми. В умовах сучасної економіки українські підприємства функціонують під впливом взаємопов'язаних дестабілізуючих чинників, що зумовлюють необхідність перегляду традиційних підходів до фінансового менеджменту. З одного боку, повномасштабна війна спричинила суттєві структурні деформації економіки, підвищила рівень невизначеності та фінансових ризиків. З іншого боку, прискорення процесів цифровізації формує нові вимоги до бізнес-моделей, управлінських рішень і фінансових процесів підприємств. Поєднання кризових умов і технологічних трансформацій актуалізує проблему забезпечення стратегічної фінансової стійкості як ключової передумови збереження життєздатності та розвитку суб'єктів господарювання.

Стратегічна фінансова стійкість виступає фундаментальною умовою довгострокової конкурентоспроможності підприємства, оскільки забезпечує його здатність адаптуватися до змін зовнішнього середовища, ефективно управляти фінансовими ризиками та підтримувати стабільне генерування грошових потоків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукових публікацій свідчить, що проблематика фінансової стійкості підприємств широко представлена у вітчизняних дослідженнях. У працях сучасних авторів акцентовано увагу на розвитку методів оцінювання фінансової стійкості з урахуванням динамічності бізнес-середовища, цифровізації та підвищення ризиків.

Так, Вівчар О. та Кос Т. [2] акцентують увагу на актуальних питаннях та методи оцінювання фінансової стійкості підприємств, підкреслюючи необхідність постійного розвитку методології через динамічність бізнес-середовища.

Голобородько А. [3] розглядає стратегію фінансової стійкості підприємств в умовах цифровізації, наголошуючи, що вона має ґрунтуватися на поєднанні «фінансової та цифрової стійкості».

Колектив авторів [5] обґрунтовує значення фінансової стійкості як критичної характеристики фінансового стану підприємства, що забезпечує збалансованість активів і пасивів, платоспроможність та інвестиційну привабливість. Вони пропонують авторський алгоритм її системного аналізу.

Іванов М. [6] дослідив сутність фінансової стійкості та запропонував скорингову модель для її діагностики, яка, на думку автора, дозволить комплексно враховувати вплив внутрішніх та зовнішніх факторів і точно ідентифікувати причини зниження стійкості.

Лобода О. і Кириченко Н. [7] аналізують методику оцінки фінансової стійкості та стверджують, що найбільш ефективним підходом для об'єктивної оцінки фінансової стійкості є поєднання традиційного аналізу (горизонтального, вертикального, коефіцієнтного) зі стохастичним аналізом.

Пешков А. і Лега О. [10] визначили ключові негативні фактори впливу, запропонували модель аналізу фінансової стійкості та окреслили пріоритетні завдання для підприємств щодо збереження стабільності в умовах воєнного стану.

Автори дослідження [11] в контексті забезпечення стабільності рекомендується формувати грошові резерви для підвищення ліквідності, впроваджувати ефективну управлінську політику та цифрову трансформацію бізнесу, а також орієнтуватися на більш жорсткі нормативні значення показників фінансової стійкості.

У статті [13]] автори стверджують, що підвищення фінансової стійкості підприємств можливе через впровадження комплексної системи управління ризиками, яка охоплює ідентифікацію, кількісну оцінку та агрегування ризиків із застосуванням сучасних методів, зокрема Монте-Карло.

За результатами дослідження [14] автори пропонують діагностику фінансово-економічної стійкості підприємства на основі грошових потоків. Для оцінки стійкості пропонується використовувати

операційний та фінансовий цикли, мінімізація тривалості яких є ключовим напрямком управління.

Дослідження [15] присвячене аналізу теоретичних основ управління фінансовою стійкістю та її практичному застосуванню, за результатами якого автори пропонують вдосконалення методологічних підходів та реалізацію тривірневої концепції управління (стратегічний, тактичний, операційний).

Незважаючи на широкий діапазон тематики дослідження, актуальними залишається ряд питань у предметній сфері фінансового менеджменту, які потребують розширення та поглиблення наукових досліджень. Це зокрема стосується таких питань як удосконалення методів оцінки фінансової стійкості, а також розробки та реалізації ефективних локальних механізмів її забезпечення.

Метою статті є розвиток теоретико-методологічних положень щодо фінансової стійкості підприємства та обґрунтування прикладних підходів до управління її стратегічною складовою

Виклад основного матеріалу дослідження. Стратегічна фінансова стійкість передбачає системний, комплексний та перманентний підхід до управління фінансовими ресурсами підприємства. Вона включає загальну фінансову гнучкість, своєчасне реагування на кризові ситуації та здатність адаптуватися до змін у ринковому середовищі, використання сучасних інструментів фінансового менеджменту, системний моніторинг і прогнозування ключових показників діяльності.

У фінансовому менеджменті поняття «фінансова стійкість» тісно пов'язане з іншими складовими його термінологічного апарату і, зокрема, з платоспроможністю, ліквідністю, фінансовою рівновагою та фінансовою безпекою. Однак кожне з цих понять має власний зміст і функціональне призначення. Їх специфіка проявляється у наступному.

Платоспроможність і ліквідність – це поточні (тактичні) аспекти, які забезпечують оперативну стабільність підприємства. Фінансова рівновага передбачає баланс у розподілі джерел фінансових ресурсів. Фінансова безпека гарантує захист від криз і несподіваних загроз. Фінансова стійкість – стратегічне, інтегральне поняття, що уособлює підтримання всіх вищезгаданих властивостей у довгостроковому періоді. Таке співвідношення дозволяє глибоко і комплексно оцінювати фінансовий стан і перспективи підприємства.

Аналіз результатів досліджень проблеми стратегічної фінансової стійкості підприємства вітчизняними науковцями дозволяє виділити декілька концептуальних підходів до розуміння та інтерпретації її економічної природи [6, 9, 10, 11, 12, 14, 15].

Класичний підхід розглядає стійкість як перевищення доходів над видатками. У вузькому розумінні класичний підхід розглядає фінансову стійкість як специфічний стан підприємства, коли обсяг його майна (активів) достатній для погашення зобов'язань, тобто підприємство є платоспроможним. Цей підхід сфокусований на базовій фінансовій

рівновазі між доходами та видатками компанії. За таким розумінням, фінансова стійкість визначається як стан активів (пасивів) підприємства, що гарантує постійну платоспроможність.

Фінансовий підхід акцентує увагу на управлінні капітальною структурою та ліквідністю. Він є більш комплексним, оскільки фокусується на аналізі структури джерел формування фінансових ресурсів, рівня ліквідності, платоспроможності та фінансових результатів діяльності підприємства. За цим підходом, фінансова стійкість розглядається як забезпеченість активів підприємства стійкими джерелами їх формування, гарантована платоспроможність та незалежність від випадковостей ринкової кон'юнктури та поведінки партнерів.

Адаптаційний підхід визначає фінансову стійкість через здатність підприємства оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища, підтримуючи оптимальне співвідношення фінансових ресурсів та ризиків. За цим розумінням, фінансова стійкість формується як спроможність функціонувати, розвиватися та адаптуватися до змін у зовнішньому та внутрішньому середовищі. Тобто, фінансова стійкість розглядається як динамічна інтегральна характеристика здатності системи трансформації ресурсів та ризиків повноцінно (з максимальною ефективністю та мінімальним ризиком) виконувати свої функції, витримуючи вплив чинників зовнішнього та внутрішнього середовища.

Комплексний підхід інтегрує всі зазначені аспекти, враховуючи як фінансові показники, так і довгострокову стійкість та стратегічну перспективу розвитку підприємства. За цим підходом, фінансова стійкість розглядається як стан та якість фінансових ресурсів, при якому підприємство залишається платоспроможним, виконує свої зобов'язання перед зовнішніми контрагентами, має запас безпеки для підтримання стабільності фінансових показників та доходності для забезпечення процесу розширеного відтворення. Цей підхід покладає в основу багатогранне розуміння фінансової стійкості, яке враховує не тільки поточні фінансові показники, але й потенціал підприємства на довгострокову перспективу.

На основі узагальнення існуючих у вітчизняній академічній літературі концептуальних підходів ми пропонуємо наступне визначення: **фінансова стійкість** – це інтегральна, динамічна здатність підприємства завдяки ефективному управлінню фінансовими ресурсами та оптимальній структурі джерел їх формування постійно забезпечувати платоспроможність, фінансову незалежність і стійке генерування грошових потоків для виконання зобов'язань та стратегічного розвитку, навіть в умовах дії дестабілізуючих зовнішніх і внутрішніх чинників.

Важливою передумовою формування ефективних механізмів забезпечення фінансової стійкості є розуміння її структурних взаємозв'язків у системі фінансового менеджменту. У цьому контексті на всіх етапах процесу стратегічного управління (розробка фінансової стратегії, оперативне бюджету-

вання, контроль та перегляд стратегічних фінансових рішень) необхідно враховувати чинники, що впливають на фінансову стійкість. Це має важливе значення для забезпечення довгострокової платоспроможності, інвестиційної привабливості, адаптації до кризових впливів та підтримки динаміки стра-

тегічного розвитку підприємства. У вітчизняній науковій літературі запропоновано широкий спектр таких чинників. Однак суттєвий вплив на фінансову стійкість підприємства має лише частина з них (табл. 1).

Таблиця 1. Основні чинники впливу на стратегічну фінансову стійкість підприємства

Зовнішні фактори	Внутрішні фактори
економічне середовище	фінансовий потенціал підприємства
– макроекономічна нестабільність	– структура капіталу
– коливання валютних курсів	– рівень власних і залучених ресурсів
– інфляція	– ліквідність
– глобалізації економіки	– платоспроможність
політико-правові умови	управління фінансовими ресурсами
– законодавче регулювання	– ефективність планування
– інституційне середовище	– бюджетування
– інвестиційний клімат	– управління грошовими потоками
– рівень безпеки	– ризик-менеджмент
ринкові умови	організаційні ресурси
– конкуренція	– кадровий потенціал
– попит і пропозиція	– організаційна структура
– ціноутворення	– інновації
– доступ до ринків	– технології
– зовнішньоекономічні зв'язки	– виробничі процеси
вплив кризових ситуацій	репутаційні та соціальні фактори
– форс-мажори	– довіра кредиторів
– військові дії	– довіра інвесторів
– пандемії	– імідж підприємства
– інші чинники ризику	– брендова сила

Джерела: [6, 9, 10, 12, 15]

Ключовим компонентом ефективного фінансового менеджменту є інструментарій якісної та кількісної оцінки окремих об'єктів та процесів. Традиційні методичні підходи до оцінки фінансової стійкості підприємства включають аналіз фінансових коефіцієнтів (ліквідності, автономії, оборотності капіталу), достатності власних коштів, структури активів і пасивів, забезпеченості запасів джерелами фінансування тощо. Незважаючи на успішну апробацію та широке використання цих інструментів у фінансовому менеджменті вітчизняних підприємств, в наукових публікаціях нерідко зустрічаються критичні зауважень на їх адресу.[2, 7, 14]. Це стосується наступних окремих недоліків.

Статичність показників – більшість коефіцієнтів дають «знімок» фінансового стану станом на певну дату, не враховуючи динаміку чи тенденції змін. Це ускладнює прогнозування ризиків та реагування на швидкі зміни ринкового середовища.

Обмежене врахування зовнішніх факторів – традиційні методики слабо інтегрують зовнішні ризики (економічні кризи, форс-мажори, воєнний стан, хоча останні суттєво впливають на платоспроможність і стійкість підприємства).

Недостатньо комплексний підхід. Класичний аналіз часто обмежується фінансовими звітами без урахування операційних, стратегічних і якісних аспектів, таких як інноваційність, кадровий потенціал, репутація тощо. Це знижує об'єктивність і глибину оцінки.

Неадаптованість до різних галузей – методики не завжди враховують галузеву специфіку, сезонність, технологічні особливості, що призводить до неточних висновків для деяких типів бізнесу.

Складність інтерпретації та суб'єктивність висновків – часті випадки суперечливих оцінок фінансової стійкості в залежності від обраних автором коефіцієнтів та їх ваги.

Інтегральні та прогнозні моделі оцінки фінансової стійкості (наприклад, Z-модель Альтмана, багатофакторні дискримінантні функції, імітаційне й економіко-математичне моделювання) суттєво доповнили класичні коефіцієнтні підходи та розширили інструментарій для аналізу і управління фінансовим станом підприємства. Проте їх застосування теж має низку недоліків і обмежень.

На основі критичного аналізу традиційних, інтегральних та прогнозних методик ми пропонуємо експрес-підхід до діагностики фінансової стійкості підприємства, який поєднує швидкість, гнучкість та інформативність, враховуючи ключові недоліки класичних інструментів. Цей підхід має наступну структуру:

1. Вибір базових ключових індикаторів (мінімальний набір для швидкої оцінки)

- коефіцієнт автономії (частка власного капіталу);
- коефіцієнт поточної ліквідності;
- рівень платоспроможності (поточні активи / поточні зобов'язання);

- динаміка чистого грошового потоку;
- наявність простроченої заборгованості.

2. Оцінка тренду за останні 12 місяців

- порівняння показників місяць до місяця і рік до року (динамічна, а не статична оцінка);
- виявлення негативних змін або ознак кризи за простими кольоровими сигналами (зелений – стабільно, жовтий – нестійкість, червоний – ризик).

3. Інтеграція якісних маркерів

- короткий опитувальник щодо наявності ризиків: проблем із постачальниками, судових претензій, кадрових змін, організаційних трансформацій;
- включення оцінки репутаційних і управлінських факторів (експрес-запит до керівника/фахівців).

4. Візуалізація результату у вигляді дашборду/таблиці

- окремо сигнал фінансової стійкості та короткий перелік основних загроз.
- рекомендація щодо необхідності детального аналізу або термінових дій.

Переваги такого підходу полягають у прості структури, легкості автоматизації (Excel, ERP-системи, Google Forms), мінімізації суб'єктивності і труднощів інтерпретації, а також дає змогу швидко зорієнтуватися у поточному стані навіть без повного аудиту, враховує динаміку і якісні моменти.

Стратегічна фінансова стійкість підприємства забезпечується не одним окремим інструментом. Для вирішення цього завдання необхідно використовувати систему локальних фінансових механізмів, які охоплюють структуру капіталу, ліквідність, ризики, витрати, дебіторську заборгованість, фінансове планування та контроль. Доцільно говорити про цілісний механізм забезпечення фінансової стійкості, що включає форми, методи, важелі, регламенти та інформаційне забезпечення фінансового менеджменту підприємства.

Під механізмом забезпечення фінансової стійкості зазвичай розуміють систему форм, методів, прийомів, важелів, нормативно-правового, методичного та інформаційного забезпечення, спрямовану на підтримку прийнятного рівня стійкості та платоспроможності підприємства. Він функціонує як підсистема фінансового механізму підприємства і реалізується через процеси планування, організації, мотивації та контролю фінансової діяльності. [1].

В контексті управління стратегічною фінансовою стійкістю такий механізм, на нашу думку, повинен включати наступні ключові блоки.

Механізми управління джерелами формування фінансових ресурсів та фінансовою структурою. За допомогою цих механізмів визначається та підтримується оптимальне співвідношення між власними та позиковими джерелами. (цільові значення коефіцієнта автономії, левериджу, покриття відсотків). У рамках цього блоку реалізується політика формування резервів, нерозподіленого прибутку, дивідендна та емісійна політика як інструменти зміни структури джерел фінансування.

Механізми управління ліквідністю та оборотним капіталом забезпечують налаштування політики управління запасами, дебіторською заборгованістю та грошовими коштами (нормування, лімітування, кредитна політика щодо покупців). Крім того, здійснюється підтримка достатнього рівня короткострокової ліквідності через оптимізацію термінів розрахунків, використання короткострокового кредитування, факторингу, форфейтингу, рефінансування дебіторської заборгованості.

Механізми управління витратами та рентабельністю включають системи бюджетування, контролю витрат, калькулювання собівартості, контролінгу, спрямовані на зниження витрат і підвищення маржинальності. Цей блок відповідає і за політику ціноутворення, яка орієнтована на забезпечення цільового рівня доходності та покриття фінансових витрат, пов'язаних із позиковими джерелами формування фінансових ресурсів.

Механізми ризик-менеджменту та фінансової безпеки забезпечують ідентифікацію, оцінку та моніторинг фінансових ризиків (кредитного, процентного, валютного, ліквідності, інвестиційного) з використанням кількісних та якісних методів. Крім того, вони передбачають використання інструментів хеджування, диверсифікації портфеля, страхування, лімітування ризикових операцій, формування резервів під ризики.

Механізми планування, аналізу й контролю фінансової стійкості через систему фінансового планування і бюджетування (операційні, інвестиційні та фінансові бюджети) виступають інструментами попереджувального управління стійкістю. Вони ж забезпечують регулярний аналіз показників фінансової стійкості й платоспроможності, розробку інтегральних індексів та моделей прогнозування фінансового стану, зокрема на основі процесного або портфельного підходів.

Комплексна реалізація та інтеграція цих механізмів в систему фінансового менеджменту дозволить підприємству ефективно адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі, утримувати конкурентну позицію та забезпечувати перспективний розвиток.

Висновок. Встановлено, що фінансова стійкість у сучасних умовах постає як багатовимірною та стратегічно значущою характеристикою діяльності підприємства. Аргументовано, що забезпечення стратегічної фінансової стійкості потребує переходу від статичного, переважно коефіцієнтного аналізу до динамічного, комплексного управлінського підходу, який інтегрує кількісні й якісні індикатори, зовнішні ризики та внутрішні можливості підприємства. Запропонований експрес-підхід до діагностики та система локальних фінансових механізмів (капітал, ліквідність, витрати, ризики, планування і контроль) формують методологічне підґрунтя для адаптивного фінансового менеджменту, спроможного підтримувати довгострокову стійкість і конкурентоспроможність бізнесу в умовах високої турбулентності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрос С. В. Механізм забезпечення фінансової стійкості як активний елемент у системі стабілізації кредитування і нарощення економічного потенціалу підприємств агропромислового виробництва. *Economic journal Odessa polytechnic university*. 2025. № 1 (31). С. 5–16. <https://doi.org/10.15276/EJ.01.2025.1>
2. Вівчар О., Кос Т. Сучасні методи оцінювання фінансової стійкості підприємства. *Молодий вчений*. 2023. № 4 (116). С. 115–119. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-4-116-23>
3. Голобородько А. Стратегія фінансової стійкості підприємств в умовах цифровізації. *Сталій розвиток економіки*. 2025. № 1 (52). С. 173–179. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-24>
4. Жукевич С. Концепція управління «фінансова стійкість»: аналіз та критерії визначення в умовах сталого розвитку територіальних громад. *Вісник економіки*. 2023. № 4. С. 198–215. <https://doi.org/10.35774/visnyk2023.04.198>
5. Задорожний М., Муравський В., Жукевич С. та ін. Фінансова стійкість в управлінській системі підприємств: системний аналіз і формалізація оцінок в умовах сталого розвитку. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2024. № 6 (59). С. 234–250. <https://doi.org/10.55643/fcaptrp.6.59.2024.4592>
6. Іванов М. Фінансова стійкість підприємства: сутність поняття та методика оцінки. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2025. № 3 (79). С. 166–173. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2025-79-166-173>
7. Лобода О., Кириченко Н. Методика оцінки фінансової стійкості підприємства за допомогою економіко-статистичного аналізу. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2023. № 18. С. 114–121. <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.18.12>
8. Олійник Т., Ковальова Д. Складові підвищення фінансово-економічної стійкості підприємств торгівлі. *Причорноморські економічні студії*. 2024. № 86. С. 51–56. <https://doi.org/10.32782/bses.86-8>
9. Паргин Г., Папірник С. Забезпечення фінансової стійкості підприємства за умов нестабільності середовища функціонування. *Mechanism of an Economic Regulation*. 2022. № 3-4 (97-98). С. 129–135. <https://doi.org/10.32782/mer.2022.97-98.21>
10. Пешков А., Лега О. Аналіз фінансової стійкості вітчизняних підприємств в умовах невизначеності. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2024. № 1(10). С. 151-158. <https://doi.org/10.32782/dees.10-27>
11. Степаненко О., Канельська А. (2024). Фінансова стійкість підприємств в період воєнного стану: ризики, загрози, шляхи їх подолання. *Підприємництво та інновації*. 2024. № 33. С. 123–130. <https://doi.org/10.32782/2415-3583/33.21>
12. Чубка О. М., Процяк Т. Ю. Вплив повномасштабного вторгнення на фінансову стійкість державних підприємств військово-промислового комплексу України. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2023. № 10. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-10-08-01>
13. Чумаченко О., Нескородько О. Вдосконалення системи управління ризиками як спосіб підвищення фінансової стійкості підприємств. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 2025 № 1(77). С. 89–95. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2025-77-89-95>
14. Янковий О. Г., Кошельок Г. В. Діагностика фінансово-економічної стійкості підприємства на основі грошових потоків. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2017. № 2-3 (63-64). С. 69–78. [https://doi.org/10.33987/vsed.2-3\(63-64\).2017.69-78](https://doi.org/10.33987/vsed.2-3(63-64).2017.69-78)
15. Hembarska, N., Danylkiv, Kh., & Kvasnii, L. (2021). Management of financial sustainability of the enterprise and its features in the field of small restaurant business. *Science and Education of Science and Technology*, 5(1), 1–14. <https://doi.org/10.23939/semi2021.01.001>
16. Гуцалюк О. М. Розвиток державного регулювання економічних відносин у сфері банкрутства в Україні. *Вісник економічної науки України*. 2020. № 1 (38). С. 188-191. [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.1\(38\).188-191](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.1(38).188-191)
17. Гуцалюк О. М., Бондар Ю. А. Розвиток ринку фінансових послуг в умовах глобалізації. *Правове регулювання фінансових послуг: національний, європейський, глобалізаційний виміри: матеріали науково-практичного круглого столу (м. Суми, 26 січня 2024 р.)*. Суми: Сумський державний університет, 2024. С. 16-20.
18. Гуцалюк О. М., Бондар Ю. А. Використання технологій фінансового контролінгу в корпоративно-орієнтованому управлінні. *Вплив глобалізаційних процесів та цифрової трансформації на формування міжнародного економічного клімату та фінансової екосистеми*: зб. матер. Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 28 березня 2024 р.). Полтава: ПУЕТ, 2024. С. 28-31.
19. Гуцалюк О. М., Бондар Ю. А., Бугасва М. В. Актуалізація процесів діджиталізації сервісної економіки. *Маркетингові та організаційні механізми повоєнного розвитку галузі гостинності та туризму України*: зб. тез доповідей II Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Харків, 26-27 листопада 2024 р.). Харків: НТУ «Харків. політехн. ін-т», 2024. Ч. 2. С. 205-208.
20. Гедз М. Й., Гуцалюк О. М., Остапенко О. В., Малишко С. О. Фінансовий облік криптоактивів в Україні: сучасний стан, тенденції та перспективи. *Економічний вісник Донбасу*. (2025). № 3 (81). С. 45-53. [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2025-3\(81\)-45-53](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2025-3(81)-45-53)

Надійшла до редакції 29.12.2025

Прийнята до друку 18.02.2026

Опублікована 20.03.2026

REFERENCES

1. Andros, S. V. (2025). The mechanism for ensuring financial stability as an active element in the system of stabilising lending and increasing the economic potential of agro-industrial enterprises. *Economic journal Odessa polytechnic university*, 1(31), 5–16. <https://doi.org/10.15276/EJ.01.2025.1> [in Ukrainian].
2. Vivchar, O., & Kos, T. (2023). Modern methods of assessing the financial stability of an enterprise. *Molodyi vchenyi*, 4(116), 115–119. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-4-116-23> [in Ukrainian].
3. Holoborodko, A. (2025). Strategy for financial stability of enterprises in the context of digitalisation. *Stalyi rozvytok ekonomiky*, 1 (52), 173–179. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-24> [in Ukrainian].
4. Zhukevych, S., (2023). The concept of financial stability management: analysis and criteria for determination in the context of sustainable development of local communities. *Visnyk ekonomiky*, 4, 198–215. <https://doi.org/10.35774/visnyk2023.04.198> [in Ukrainian].
5. Zadorozhnyi, M., Muravskiy, V., Zhukevych, & ets. (2024). Financial stability in the management system of enterprises: systematic analysis and formalisation of assessments in the context of sustainable development. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 6(59), 234–250. <https://doi.org/10.55643/fcaptrp.6.59.2024.4592> [in Ukrainian].
6. Ivanov, M. (2025). Financial stability of an enterprise: essence of the concept and assessment methodology. *Vcheni zapysky Universyetu «KROK»*, 3(79), 166–173. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2025-79-166-173> [in Ukrainian].

7. Loboda, O., & Kyrychenko, N. (2023). Methodology for assessing the financial stability of an enterprise using economic and statistical analysis]. *Tavriyskiy naukovyi visnyk. Seriya: Ekonomika*, 18, 114–121. <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.18.12> [in Ukrainian].
8. Oliinyk, T., & Kovalova, D. (2024). Components of improving the financial and economic stability of trading enterprises. *Prychornomorski ekonomichni studii*, 86, 51–56. <https://doi.org/10.32782/bses.86-8> [in Ukrainian].
9. Partyn, H., & Papirnyk, S. (2022). Ensuring financial stability of the enterprise in conditions of instability of the operating environment. *Mechanism of an Economic Regulation*, 3-4(97-98), 129–135. <https://doi.org/10.32782/mer.2022.97-98.21> [in Ukrainian].
10. Peshkov, A., & Leha, O. (2024). Analysis of the financial stability of domestic enterprises in conditions of uncertainty. *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka*, 1(10), 151–158. <https://doi.org/10.32782/dees.10-27> [in Ukrainian].
11. Stepanenko, O., & Kanelska, A. (2024). Financial stability of enterprises during martial law: risks, threats, ways to overcome them. *Pidpriemnytstvo ta innovatsii*, 33, 123–130. <https://doi.org/10.32782/2415-3583/33.21> [in Ukrainian].
12. Chubka, O. M., & Protsiak, T. Yu. (2023). The impact of a full-scale invasion on the financial stability of state-owned enterprises in Ukraine's military-industrial complex. *Problemy suchasnykh transformatsii. Seriya: ekonomika ta upravlinnia*, 10. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-10-08-01> [in Ukrainian].
13. Chumachenko, O., & Neskorodko, O. (2025). Improving risk management systems as a way to enhance the financial stability of enterprises. *Vcheni zapysky Universytetu «KROK»*, 1(77), 89–95. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2025-77-89-95> [in Ukrainian].
14. Yankovyi, O. H., & Koshelok, H. V., (2017). Diagnosis of financial and economic stability of an enterprise based on cash flows. *Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen*, 2-3(63-64), 69–78. [https://doi.org/10.33987/vsed.2-3\(63-64\).2017.69-78](https://doi.org/10.33987/vsed.2-3(63-64).2017.69-78) [in Ukrainian].
15. Hembarska, N., Danylkiv, Kh., & Kvasnii, L. (2021). Management of financial sustainability of the enterprise and its features in the field of small restaurant business. *Science and Education of Science and Technology*, 5(1), 1–14. <https://doi.org/10.23939/semi2021.01.001> [in Ukrainian].
16. Hutsaliuk, O. M. (2020). Development of state regulation of economic relations in the field of bankruptcy in Ukraine. *Bulletin of Economic Science of Ukraine*, 1(38), 188-191. [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.1\(38\).188-191](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.1(38).188-191) [in Ukrainian].
17. Hutsaliuk, O. M., & Bondar, Iu. A. (2024, January 26). Development of the financial services market in the context of globalization. *Legal regulation of financial services: national, European, globalization dimensions* [materials of the scientific and practical round table] (pp. 16-20). Sumy: Sumy State University [in Ukrainian].
18. Hutsaliuk, O. M., & Bondar, Iu. A. (2024, March 28). Use of financial controlling technologies in corporate-oriented management. *The impact of globalization processes and digital transformation on the formation of the international economic climate and financial ecosystem* [collection of materials of the International Scientific and Practical Internet Conference] (pp. 28-31). Poltava: PUET [in Ukrainian].
19. Hutsaliuk, O. M., Bondar, Iu. A. & Bugayeva, M. V. (2024, November 26-27). Actualization of the processes of digitalization of the service economy. *Marketing and organizational mechanisms of the post-war development of the hospitality and tourism industry of Ukraine* [collection of abstracts of the II International Scientific and Practical Conference] (pp. 205-208). Part 2. Kharkiv: National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute». [in Ukrainian].
20. Gedz, M. Y., Hutsaliuk, O. M., Ostapenko, O. V., & Malysko, S. O. 2025. Financial accounting of cryptoassets in Ukraine: current state, trends and prospects. *Economic Bulletin of Donbas*, 3(81), 45-53. [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2025-3\(81\)-45-53](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2025-3(81)-45-53) [in Ukrainian].

Received: 29.12.2025

Accepted: 18.02.2026

Published: 20.03.2026

Стецюк П. А., Бабушкін Ю. С. Стратегічні аспекти забезпечення фінансової стійкості підприємства

Стаття присвячена дослідженню стратегічних аспектів забезпечення фінансової стійкості підприємства в умовах макроекономічної нестабільності, воєнних ризиків та прискореної цифрової трансформації. Авторами узагальнено концептуальні підходи до трактування фінансової стійкості – класичний, фінансовий, адаптаційний та комплексний – і запропоновано власне інтегральне трактування цього поняття, що підкреслює динамічну здатність підприємства до розвитку, генерування грошових потоків, а також підтримувати платоспроможність і фінансову незалежність. Розглянуто систему чинників впливу, що охоплюють зовнішнє середовище, фінансовий потенціал, управлінські та організаційні ресурси. Проаналізовано традиційні та прогностичні методи оцінки фінансової стійкості та визначено їх недоліки – статичність, обмежене врахування зовнішніх ризиків, низьку галузеву адаптивність і складність трактування результатів. Запропоновано експрес-підхід до діагностики фінансової стійкості. Обґрунтовано структуру комплексного механізму забезпечення фінансової стійкості, що включає підсистему управління джерелами фінансування, ліквідністю, витратами, ризиками та стратегічним плануванням, реалізація яких дозволяє підприємству адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

Ключові слова: фінансова стратегія, фінансова стійкість, фінансовий менеджмент, фінансові ресурси, джерела фінансових ресурсів, експрес-діагностика, адаптаційний підхід, фінансові ризики, механізм забезпечення, підприємство.

Stetsiuk P., Babushkin Y. Strategic aspects of ensuring financial stability of an enterprise

The article is devoted to the study of strategic aspects of ensuring financial stability of an enterprise in conditions of macroeconomic instability, military risks, and accelerated digital transformation. The authors summarize conceptual approaches to the interpretation of financial stability – classical, financial, adaptive, and comprehensive – and propose their own integrated interpretation of this concept, which emphasizes the dynamic ability of an enterprise to develop, generate cash flows, and maintain solvency and financial independence. The system of influencing factors covering the external environment, financial potential, managerial and organizational resources is considered. Traditional and predictive methods of assessing financial stability are analyzed and their shortcomings are identified – static nature, limited consideration of external risks, low industry adaptability, and complexity of interpreting results. An express approach to diagnosing financial stability is proposed. The structure of a comprehensive mechanism for ensuring financial stability is substantiated, which includes subsystems for managing sources of financing, liquidity, costs, risks, and strategic planning, the implementation of which allows the enterprise to adapt to changes in the external environment.

Keywords: strategic financial stability, financial management, financial strategy, financial resources, sources of financial resources, express diagnostics, adaptive approach, financial risks, security mechanism, enterprise.